

ÅRSPLAN

RALLAREN BARNEHAGE

2026 – 2029

LEK, LÆRING OG LATTER GIR EVIGE SKATTER

Innholdsfortegnelse

Innhold

1. Velkommen til Rallaren barnehage	3
2. Tilvenning og overganger	4
3. Lek	6
4. Språk	7
5. Omsorg	8
6. Danning	8
7. Læring	9
8. Dokumentasjon	9
9. Evaluering	10
10. Brannvern	10
11. Trafikk sikkerhet	10
12. Fysisk aktivitet, Kroppen min og kosthold	10
13. Foreldresamarbeid	11
14. Årshjul/åtteårstidshjulet	12

1. Velkommen til Rallaren barnehage

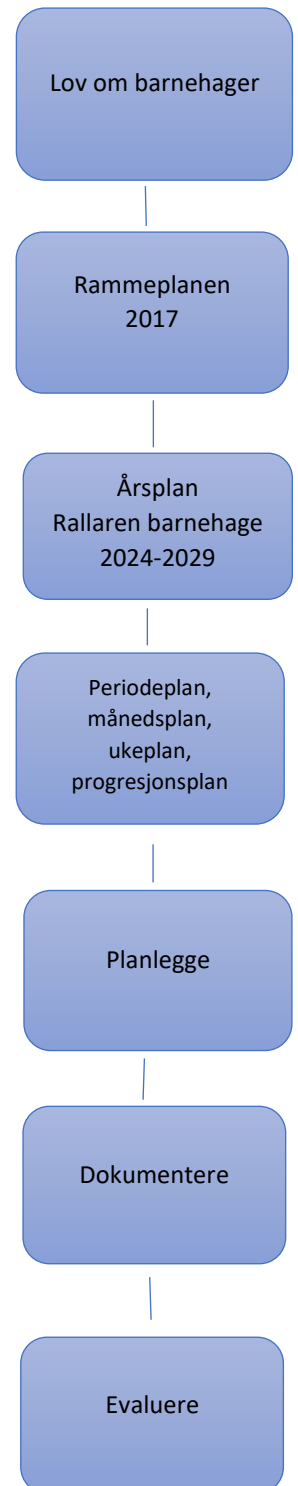
«Lek, læring og latter gir evige skatter».

I Rallaren barnehage skal barnas identitet og uttrykk synliggjøres og sette spor i det pedagogiske miljøet i barnehagen. Personalet i barnehagen skal være «fysisk og psykisk» tilstede for å gi barna mulighet til å utvikle seg i et trygt og godt barnehagemiljø. Personalets tilstedeværelse vises ved å gripe fatt i her og nå-opplevelsene, utforske og undre seg sammen med barna og samtidig være en trygg klippe som de kan støtte seg til. Personalet skal være deltakende i leken, by på seg selv og være en lekende voksen. I Rallaren barnehage står lek, fysisk aktivitet og uteliv sentralt, der *lek, læring og latter gir evige skatter*.

Alle barn har behov for å høre til i et trygt og inkluderende fellesskap der barna tilegner seg og prøver ut sosiale ferdigheter gjennom lek. Personalet skal gjøre en forskjell ved å støtte barn i å etablere gode relasjoner og vennskap, samt støtte og anerkjenne barnas følelsesmessige/emosjonelle utvikling. Et inkluderende barnehagemiljø er grunnleggende for det pedagogiske arbeidet, rettet mot enkeltbarn og barnegrupper. Gjennom undring over likheter og forskjeller skal barnehagen fremme barns positive nysgjerrighet. Et viktig fokus vil være hva vi har felles og hva vi kan lære av hverandre. Vi ønsker at barna skal stå støtt i seg selv, møte livets små og store utfordringer og ha forutsetninger for å delta i fellesskapet – både i barnehagen og senere på skolen. Det å være robust er ikke medfødt, men noe som utvikles i gode samspill med trygge omsorgspersoner – både foreldre og ansatte i barnehagen. Barn trenger erfaringer der de ikke alltid mestrer, ikke har kontroll, der ting ikke går som de vil, og der de må vike for fellesskapet. Dersom vi beskytter dem mot slike normale livserfaringer, fratrar vi dem muligheten til å utvikle evnen til å håndtere utfordringer seinere i livet.

Rallaren barnehage er en 4 avdelings kommunal heldagsbarnehage, som åpnet høsten 1993. Barnehagen ligger midt i hjertet av Bjørnevatn, med kort vei til fiskevann, skog, myr og fjell. Vi har en fin akebakke og aktivitetspark i andedammen som brukes flittig alle årstider, samt at vi har mulighet til å låne gymsalen på Sandnes og Bjørnevatn skole.

Barnehagen har totalt 72 plasser for barn i alderen 0-6 år. Barnehagen har et godt faglig miljø som er med på å gi barna gode leke- og utviklingsmuligheter.

2. Tilvenning og overganger

Overgangen fra barnas hjem og til barnehagen er ofte barnets første møte med samfunnet utenfor, og det å få til en god tilvenning i barnehagen er derfor viktig. Nyere forskning legger vekt på viktigheten ved å gi små barn god nok tid til tilvenning, slik at barna skal bli trygge i barnehagen.

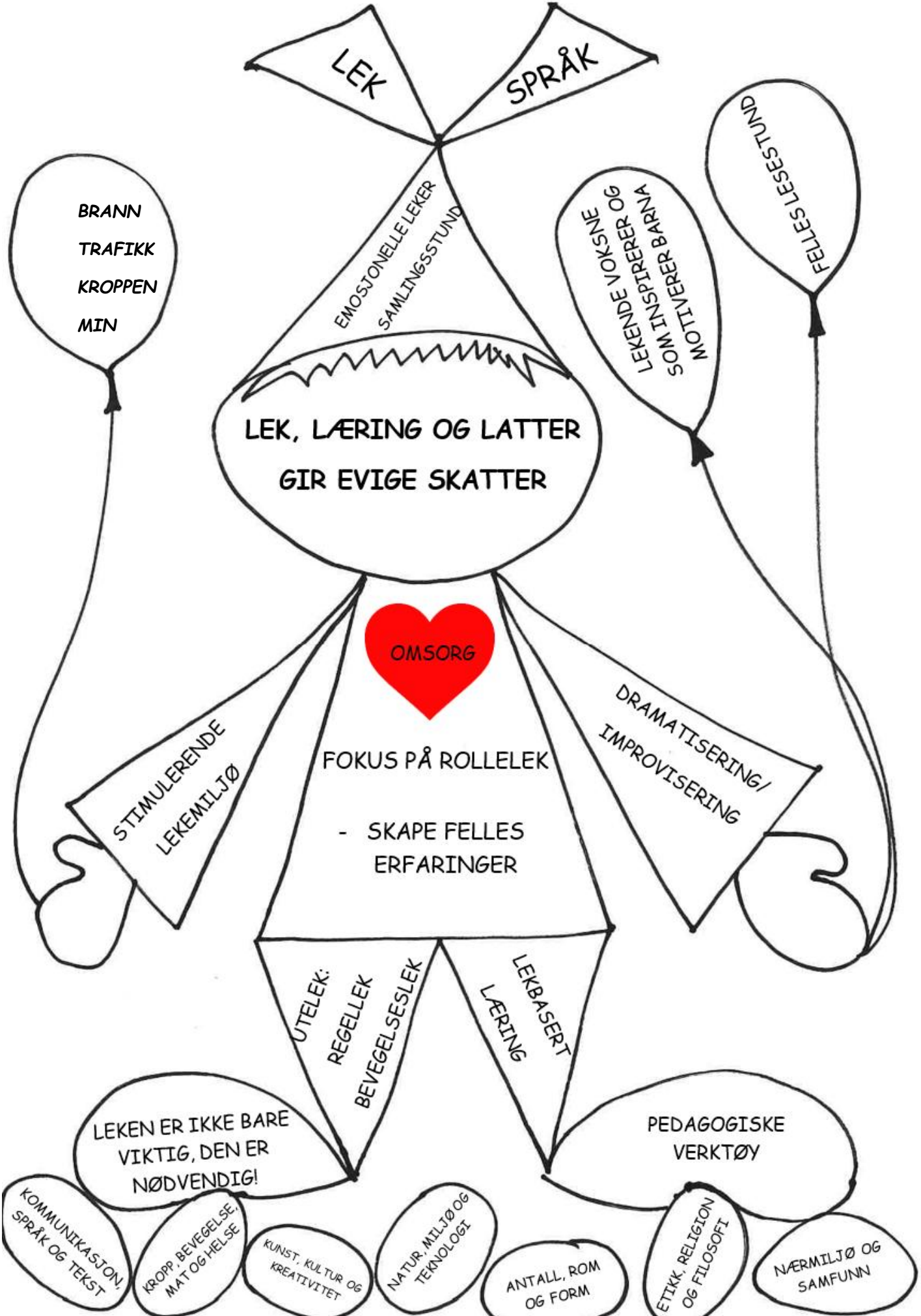
Sør-Varanger kommune har etablert en frivillig ordning med tidlig tilvenning til barnehage som går ut på å komme på besøksdag en time i uka i perioden april- juni. Disse besøksdagene gir barn og foresatte en mulighet til å bli kjent med barnehagen som en pedagogisk arena, barnehagehverdagen samt bli kjent med personalet, de andre barna og bygget. Barn som starter seinere på høsten vil få et likeverdig tilbud i løpet av september/oktober.

Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære (RP17). Den første uka må foresatte være tilgjengelig slik at vi får en glidende overgang. Den første tiden får barnet en fast tilvenningsperson, men tilvenningspersonen kan endres dersom vi ser at barnet etablerer en trygg tilknytning til annet personell. Foreldrene og barnehagepersonalet skal sammen gi barnet den beste starten i barnehagen, og tilvenningen skal skje på barnets premisser og i tett dialog med foresatte. For å skape trygghet og trøst for barna er det fint at barna har med et kosedyr, koseklut eller andre objekter hjemmefra som har stor betydning for dem, dette kan fungere som et trygghetsobjekt for barna. I løpet av de tre første dagene avvikles det en oppstartsamtale. Det er pedagogisk personell som innkaller og avvikler denne. Intensjonen med en slik samtale er å få et innblikk i barnets individuelle forutsetninger, slik at barnehagetilbudet kan tilpasses på en best mulig måte.

Overganger innad i barnehagen skjer over tid. Barn og foresatte får beskjed i god tid før bytte til ny avdeling skjer. Barnet får tilbud om å delta i måltider, lek og aktiviteter på sin nye avdeling. Dette for å bli trygg og kjent, ofte sammen med andre barn og personale som det allerede har en relasjon til. Overgangssamtaler med hjemmet og mellom de to pedagogiske lederne er viktig for å møte barnet på beste måte.

Overganger mellom barnehager skjer i forhold til bytte av barnehage. Besøk til den nye barnehagen gjennomføres på barnet og foresattes og den nye barnehagens premisser. Overgangssamtale barnehagen imellom blir gjennomført etter samtykke fra foreldre. Dette for at barnet skal få en best mulig oppstart i sin nye barnehage.

Overgang barnehage og skole foregår det siste året før skolestart. Sør-Varanger kommune har en overordnet plan for samarbeidet, og hver skole og barnehage lager sin egen lokale plan. Målet er å tilrettelegge for et helhetlig og individuelt læringsløp, som ivaretar det enkelte barns behov for en trygg og god overgang. I tillegg gjennomføres overgangssamtaler mellom barnehage og skole hvor viktig informasjon blir overbrakt om enkeltbarnet etter samtykke fra foresatte.

LEK

SPRÅK

BRANN
TRAFIKK
KROPPEN
MIN

EMOSJONELLE LEKER
SAMLINGSSTUND

LEKEND VOKSNE
SOM INSPIRERER
MOTTERER BARNA

FELLES LÆSESTUND

LEK, LÆRING OG LATTER
GIR EVIGE SKATTER

OMSORG

STIMULERENDE
LEKEMILJØ

FOKUS PÅ ROLLELEK
- SKAPE FELLES
ERFARINGER

DRAMATISERING/
IMPROVISERING

UTELEK:
REGELLEK
BEVEGELSELEK

LEKBASERT
LÆRING

LEKEN ER IKKE BARE
VIKTIG, DEN ER
NØDVENDIG!

PEDAGOGISKE
VERKTØY

KOMMUNIKASJON,
SPRÅK OG TEKST

KROPP, BEVEGELSE,
MAT OG HELSE

KUNST, KULTUR OG
KREATIVITET

NATUR, MILJØ OG
TEKNOLOGI

ANTALL, ROM
OG FORM

ETIKK, RELIGION
OG FILOSOFI

NÆRMILJØ OG
SAMFUNN

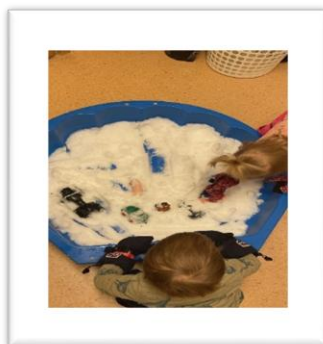
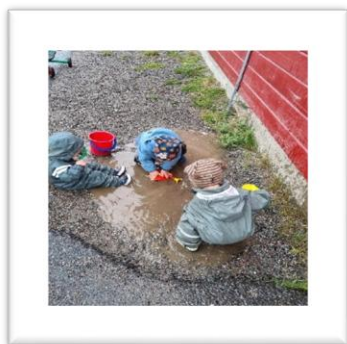
3. Lek

Lek er barnas viktigste arena for læring, og den utgjør barnehagens mest sentrale arbeidsmetode. Gjennom lek utvikler barna vennskap, språk og sosiale ferdigheter. De lærer å samarbeide, vise empati, løse konflikter og skape fellesskap. Lek er barndommens kjennemerke. Barn leker fordi leken er nødvendig for å vokse og utvikle seg. Leken gir glede, frihet og mestring, samtidig som barnet selv styrer sin medvirkning og tar ansvar for leken

Personalet i Rallaren barnehage skal legge til rette for lek i hverdagen, noe som kan bestå av en aktiv innblanding til en nærobservasjon av barns lek. Personalet skal se verdien i og se lekemuligheter i alt vi foretar oss. Vi skal inspirere, og noen ganger servere, for å gi barna forståelse av hva lek er. Leken åpner øynene våre for barns kompetanse og øker respekten for barns læring. Den gir oss informasjon om barnets utvikling og interesse. Dette gir oss muligheten til å veilede og øke den sosiale kompetansen til barna. Vi skal være deltakende voksne, legge til rette for, og ha respekt for barns lek. Deltakelse, men ikke ta over leken.

Den voksenes oppgave er:

- Motivere barn til selv å inkludere andre barn
- Observerende: til stede i leken eller på utsiden.
- Støtte, skape trygge lekearenaer for alle. Legge frem ulikt materiell – inspirere til lek.
- Skape ulike/definere lekesoner.
- Tilrettelegge for aktiviteter/leker til at flere kan delta.
- Legge til rette for felles opplevelser som inspirerer til lek

4. Språk

Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, der alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplan for barnehager 2017, s. 23).

Barns språkutvikling henger tett sammen med andre deler av utviklingen. Små barn lærer språk når de lytter, og selv får mulighet til å bruke språket aktivt. Språket er avgjørende for barns sosiale kompetanse og mestring på mange områder. For at barna skal få et godt grunnlag, trenger de bevisste voksne som setter språkutvikling i fokus hver dag. Å kunne bruke språket er avgjørende for hvordan barn kommuniserer med voksne og andre barn. Å sette ord på erfaringer, fortelle, diskutere og reflektere sammen er viktig for relasjon, vennskap og læring. Språkutvikling er avgjørende for å kunne delta i vårt moderne utdannings-samfunn. I barnehagen vil store deler av grunnlaget for barns språkutvikling legges, og bidrar til aktiv stimulering av språket gjennom ulike situasjoner.

I Rallaren Barnehage ønsker vi å gi barna et rikt og variert språkmiljø gjennom felles opplevelser og aktiviteter. En veksling mellom bruk av kropp, bevegelse og ord gir en støtte for utvikling av talespråket.

Dette innebærer at vi:

- Bruker sang og musikk for å gi variert og positiv erfaring med bruk av språk og bevegelse.
- Aktivt bruker konkreter for å underbygge verbal kommunikasjon.
- Er bevisst egen bruk av språket gjennom hele barnehagehverdagen, og med særlig fokus på benevning.
- Støtter barna i deres lek - både gjennom aktiv deltagelse og veiledning ved behov.
- Har samtaler og leser for barna.
- Vi skal synliggjøre ulike språk og mangfoldet ved å gjenfortelle ulike eventyr/dikt/rim og regler. Det forutsetter at vi jevnlig evaluerer og vurderer egne arbeidsmåter og mål for arbeidet med kommunikasjon og språk. Vi ønsker å legge til rette for språkstimulering og et rikt og godt språkmiljø i barnehagen, gjennom ulike pedagogiske verktøy (hjertesamling, språkløyper, Bjørnis, Eldar og Vanja, Salaby o.l.).
- Bruke alternative og supplerende kommunikasjon (ASK) for å støtte barn som har behov for å kunne uttrykke, gjøre seg forstått og forstå for å kunne delta i fellesskapet.

5. Omsorg

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre» (udir.no).

Hvordan jobber vi med omsorg

Personalet ivaretar barnas behov for omsorg gjennom å danne gode relasjoner til barna i barnehagen, og skape gode vennskapsbånd mellom barna.

Personalet har som fokus å se hvert enkelt barn i barnehagen og verdsetter barnas ulikheter slik at de opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen. Personalet i barnehagen viser omsorg ved å ta hensyn til det enkelte barns behov, delta engasjert i hverdagsaktiviteter og lek sammen med barna. Personalet bruker mye dramatisering for å gi barna erfaringen med det å uttrykke seg gjennom de ulike følelsesspektrene vi har. Vi ønsker å ha et «stort fang» hvor det er plass til alle barn, vi gir av oss selv, er sensitive for barnas behov og vise at vi bryr oss om dem. Vi ønsker å være trygge og tydelige voksne som setter grenser og rammer på en varm og autoritativ måte. Vi skal bidra til at barna utvikler tillit til seg selv og andre. Vi oppmuntrer til å vise omsorg, og støtte dem til å selv kunne ta imot omsorg.

6. Danning

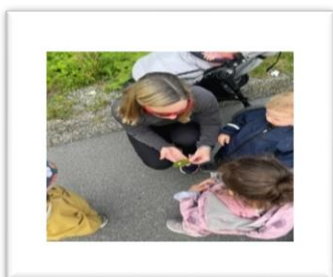
«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrige til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltagelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet» (udir.no).

Hvordan vi jobber med danning

Vi utfordrer barna i de fleste situasjoner til å være nysgjerrig, og undre seg over ulike fenomener som gjerne munner ut i utforskende samtaler. Personalet støtter opp under barnas identitetsutvikling, positive selvforståelse, aktivitet, engasjement og deltagelse i fellesskapet, og anerkjenner og følger opp barnas perspektiver og handlinger. Dette gjøres i lek, rutinesituasjoner, samlinger, prosjekter og felles arrangementer. Vi legger til rette for at barna kan si sine tanker og meninger, gjerne i gruppe og samling, lære å hevde sin mening og lytte til andres.

Ved å synliggjøre mangfold i gruppa, kan vi lære mer om hverandre og øke forståelse for hverandre.

Vi gir barna erfaringer med demokratiske prosesser eksempelvis ved at flertallet bestemmer hvor turdagen skal gå i dag, hva samlingsstunden skal inneholde. Det gir barna en forståelse for at din stemme er like viktig som andre sin, selv om ditt valg ikke ble innfridd denne gangen.

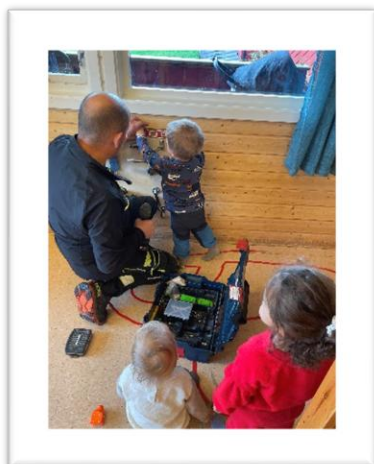
7. Læring

«I barnehage skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre» (udir.no).

Hvordan vi jobber med læring

Vi ser på læring som et helhetlig begrep der alt vi gjør er læring. Gjennom lek og uformelle læringssituasjoner/ hverdagsaktiviteter som av-påkledning, måltid og sosial samhandling legger vi til rette for barnas læring og utvikling.

De voksne er rollemodeller, veiledere og aktivt deltakende i barns læringsprosesser, gjennom å være oppmerksomme på barns interesser og engasjement, støtte og berike barns initiativ, undring og kreativitet. Vi støtter barns refleksjoner i situasjoner og temaer for å skape forståelse og mening sammen med barna. Vi legger til rette for formelle læringssituasjoner (planlagte og ledet av personalet med fast progresjon) gjennom prosjektarbeid, samlingsstunder, lekegrupper, aldersinddelte grupper og ved bruk av ulike pedagogiske verktøy

8. Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Å dokumentere arbeidet i barnehagen betyr at vi synliggjør hva som skjer i barnehagen, både for foreldre, lokalmiljøet og barnehagemyndigheten. Dokumentasjonen skal gi et bilde av hva barna opplever, lærer og gjør i hverdagen.

Dokumentasjon skjer gjennom:

- Bilder, video, tekst og utstillinger
- Foreldresamtaler og hente-/bringesituasjoner
- Månedspaner og informasjon i IST Home

Målet med dokumentasjonen er å vise fram barnas læringsmiljø og erfaringer gjennom lek og aktiviteter. Dokumentasjonen danner grunnlag for evaluering og videre planlegging, og bidrar til progresjon tilpasset barnas alder og utvikling.

9. Evaluering

Evalueringsarbeidet i barnehagen handler om å sikre at alle barn får et barnehagetilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vi er en lærende organisasjon, og vurderer derfor kontinuerlig vår egen pedagogiske praksis.

Dette gjør vi gjennom å:

- Drøfte i personalgruppa
- Brukerundersøkelser
- Medarbeidersamtaler/undersøkelser
- Barnas synspunkter/meninger
- Foreldremøter/samtaler
- Praksisfortellinger

10. Brannvern

Rallaren barnehage har brannvernuker 2 uker i september og 2 uker i mai der vi bruker ulike aktiviteter for å lære barna om brannvern og trygghet. Der vi blir kjent med Vanja og Eldar og Bjørnis gjennom bøker, sanger, filmsnutter og bilder, og de får oppleve besøk av brannbil, og er vi ekstra heldig kommer også Bjørnis på besøk. Vi synger «Bæ bu»- sangen og gjør formingsaktiviteter som maling, fargelegging, klipp og lim. I tillegg gjennomfører vi brannøvelser sammen med barna (både varslet og ikke varslet).

11. Trafikk sikkerhet

Sør-Varanger kommune er en trafikksikker kommune, og er i et samarbeid med trygg trafikk.

Barnehagen lærer barna hvordan vi skal ferdes i trafikken, når vi går på tur, kjører buss/bil og lærer seg ulike trafikk regler. Barnehagen bruker «verktøyet Tarkus» for å lære grunnleggende trafikk regler, der vi synger, har formingsaktiviteter og har gode samtaler rundt det å ferdes i trafikken.

12. Fysisk aktivitet, Kroppen min og kosthold

Vi er mye ute og bruker barnehagens uteområde og nærområdet flittig. Fysisk aktivitet styrker både motorisk og kognitiv utvikling, og opplevelsen av mestring bidrar til et godt selvbilde og vennskap. Vi

legger til rette for at barna skal oppleve glede gjennom fysisk aktivitet, samtidig som vi gir rom for ro og hvile når det trengs.

I barnehagen legger vi vekt på at barna skal få en positiv opplevelse av egen kropp, og bli trygge på hvem de er. Vi snakker om følelser, setter ord på kroppslige opplevelser og støtter barna i å utvikle en god selvfølelse. Barna lærer også å sette egne grenser og å respektere andres. Vi jobber med å gi barna språk og trygghet til å si ifra når noe ikke føles greit, og vi støtter dem i å forstå at alle har rett til å bestemme over egen kropp. Vi leser ulike bøker om kroppen min, pusler puslespill og de eldste følger et pedagogisk opplegg gjennom Salaby.

Vi tilbyr et kosthold etter statens ernæringsråd. Det barna spiser i barnehagen utgjør en stor del av det totale kostholdet. Måltidet blir brukt til å tilegne seg kunnskap å få gode holdninger til mat. Samtidig ønsker vi å ta vare på våre tradisjoner og markerer spesielle anledninger. Måltidet i barnehagen skal være en arena hvor barna føler seg sett og hørt, får delta, utvikle og mestre sin egen deltakelse i måltidet og i samtalene.

13. Foreldresamarbeid

Godt samarbeid mellom foresatte og personalet skapes gjennom god dialog, som oppstartsamtaler, foreldresamtaler, foreldremøte, temakveld, ulike sosiale arrangementer i barnehagen og ikke minst gjennom den daglige samtalen når barnet bringes og hentes. Det at personalet har en tett og god relasjon til foreldre er med til å bidra til den tryggheten barna trenger for å oppleve et godt barnehagemiljø. Sammen er vi rollemodeller for barna og måten vi samhandler på vil virke inn på det psykososiale miljøet i barnehagen. Månedsbrev, ukesrapporter og daglig informasjon, informasjon via IST HOME ønsker vi at skal bidra til økt innsikt i livet i barnehagehverdagen, og på den måten øke grunnlaget for reel medvirkning. Vi har som mål å sette ord på barnas medvirkning og relasjonene de inngår i, gjennom de daglige samtalene.

Gjennom dokumentasjon på barnehagens vegger, inne og ute, vil en kunne få innblikk i prosjekter barna arbeider med. Vi ønsker å knytte enda tettere kontakt med foreldrene gjennom pedagogisk dokumentasjon. Vi vil synliggjøre hva vi gjør og hva vi lærer. Gjennom å involvere barna i dokumentasjonen vil vi skape økte muligheter for foreldre til å involvere seg i det som forgår og kunne ha gode samtaler med barnet sitt om det det har opplevd i barnehagen. På den måten er det også et mål å sikre barnas rett til medvirkning på hva som skal deles og ivareta deres rett til å uttale seg og til å ha et privatliv. I tillegg har foreldrene/foresatte innflytelse på barnehagens innhold gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg, og gjennom disse to arenaene skal foreldre sin medvirkning bli ivaretatt.

14 Årshjul/åtteårstidshjule

Planperiode	Markeringer	Tradisjoner og aktiviteter	Fagområdene	Foreldreaktiviteter	Åtteårstidshjule t
Januar	Ortodoks jul	Solfest Eventyr	Kommunikasjon, språk og tekst		Vinter dálvi
Februar	Samefolkets dag (06.02)	Samisk måned Eventyr	Kunst, kultur og kreativitet Nærmiljø og samfunn		Vårvinter giđđadálvi
Mars	Eid (20.03.26) Barnehagedagen (10.03)	Eventyr uka Markering av barnehagedagen 10.03. Finnmarksløpet Påske, påskelunsj	Etikk, religion og filosofi Kropp, bevegelse, mat og helse		Vårvinter giđđadálvi
April		Vinteraktivetsuker Barnehagekunstutstillingen	Kropp, bevegelse, mat og helse Kunst, kultur og kreativitet		Vår giđđa
Mai	Åpning- barnekunstutstilling 05.05 Norges nasjonaldag 17.05	Barnehagekunstutstillingen Overgang barnehage- skole Brannvernuker Trafikksikkerhets uker	Kunst, kultur og kreativitet Nærmiljø og samfunn	Foreldremøte	Vårsommer giđđageassi
Juni		Fargefestmåned- mangfold/vennskap Avslutning for 5 åringene og evt. for de som bytter barnehage	Nærmiljø og samfunn	Sommerfest	Sommer geassi
Juli		Matematikk og uteprojekt	Antall, rom og form		Sommer geassi
August		Tilvenning, trafikksikkerhet	Kropp, bevegelse, mat og helse		Høstsommer čakčageassi
September		Brannvernuker Høst, jakt og friluftsliv	Natur, miljø og teknologi Nærmiljø og samfunn	Bli-kjent kaffe Foreldremøte	Høstsommer čakčageassi
Oktober	Verdensdag for psykisk helse (10.10)	FN- dag/TV aksjonen, vennskap	Kommunikasjon, språk og tekst Etikk, religion og filosofi	Foreldrecafe	Høst čakca
November	Barnehagens bursdag (01.11)	Mørketidsfest	Kunst kultur og kreativitet		Høstvinter čakcadálvi
Desember	Lucia (13.12)	Jul, julelunsj Nissefest Juletefest	Etikk, religion og filosofi Kunst, kultur og kreativitet	Lucia kaffe	Vinter dálvi

